

Неуцц рагъэжъэшт

Чьэпьюгъум и 15-м кыщегъэжъагъеу шэкюгъум и 14-м нэс цыфхэм якшэхыкыжын Урысыем щыклошт. 2020-рэ ильэсүм ар зэхажэнэу щитыгъ, ау пандемием ыпкъ къикыкъэ мы ильэсүм къахыжыгъяагъ.

Къералыгъо статистикэмкээ Федераль нэ къулыкъум и Гъэлорышланлэу Адыгэ Республикаэм щылэм юфтьхабзэм Адыгэ геир зэрэфхэхъазырим тыщигъэзогъ Аш къызыэрэщыталауагъэмкээ, къэтхыхы къыжыныр ыпекээ зэрэргаъеклоцкыщтыгъэм зэхъоцкыныгъэхэр фэхүүгъэхэй. Блэкыгъэхэм ялтыгъэмээ мый аухын рэ шапхъэхэм адиштэу гъэпсыгъэшт шыкыкэ-амалыккэхэр къызыифагъэфедэштыгъ. Къэтхыхыкъыжъаклохэм зэклеми планшетхэр аягъыштыгъ, аш даклоу шлоигъоныгъэ зилэхэм ежь-ежырэу къэралыгъо фэл-фашилэхэм япортал къызыифагъэфедэзэ къэтхыхыкъыжъыныр агъэцэвэл аялж аялж.

— Адыгейм Урысые кІэтхы-
кІыжсыным зэрифэшъуашэу зы-
фигъэхъазырыгъ. Йоф зышІәщт
купур тыугъоицъэ, кІэтхы-
кІыжсыным фэгъэзэгъэштхэм
ящикигъэшт пкызыгъохэр зэкІэ я
ЗэкІэмкІи кІэтхыкІыжсыкІо 832-
рэ дгъэнэфагъэ, ахэм анэмкІэу,
зыгорэ къэсымэджасагъэмэ е къыдэ
мыкІышъугъэмэ, зэблээыхъущтхэ-
ри тиІэх. Республикаам ирайон
зэфэшъяафхэм чыпІи 140-рэ
ащыдгъенсыгъ, ахэм зэкІеми лы-
пльэкІо зырыз ятихыгъ.
КІэтхыкІыжсыным фэгъэзэгъэ-
штхэм япхыгъэ упльэкІун Йоф-
шІэнхэр АР-ын хэргээчийн клоун Йоф-

*хэмкіэ и Министерствэ икъулы-
къухэм зэшIуахыгъэх, — ело Къэ-
ралыгъо статистикэмкіэ Феде-
ральнэ къулыкъум и Гъэйоры-
шIапIэу Адыгэ Республикэм
щыIэм иофышIэу Татьяна Фара-
фонтовам.*

Унагъохэр къакъухъанхэр рамыгъажээзэ, апэрэ мафэхэм кітхыкыжыным хэлэжжэштхэм егъэджэнхэр афыззехащэштых. Гүшүйэм пае, чьэпьюгъум и 15-м ялофшэн зэрэззехащэштых фэгъэхыгъэ видеоегъэджэнхэр къарагъэлзэгъущих, программмэй IoF зэрэдэвшшэштых арагъашэшт. Ятлонэрэ мафэм практическэ IoFшшэнхэр агъэцэккэштых, шъхъадж ипланшет ыыгъэу илофшэн зэрэззехищэштых кыгъэлзэгъошт, ящэнэрэ мафэм шлэнгъэу зэрагъэгъотыгъэхэмкэ заушэтыхышт. Зэрифэшшуашэу зыкъэзыгъэлзэгъуагъэхэм зээзэгъыныгъэ адашынышь, чьэпьюгъум и 20-м IoFшшэнхэр аублэшт, унагъохэр къакъухъаштых.

аулэцти, унас волхр квакхуващых.

Кіэтхыкыжъяклоҳем аныбж зефэшъ-
хаф, студентхери бэу ахэтых. Шоигъо-
нгыгэ зиэ волонтерхэри юфтьхабзэм
хэлэжъэштых. Ахэм тоф зэршашт
программэр агъехъазырыгь. Апэрэ мэ-
фитфым гурьт еджаплэхэр къаклухуващых
ыкы кіэтхыкыжъынным мэхъанэу илэр
къизытотыкыре видеороликхэр кіэлэ-
еджаклоҳем къафагъельгъоштых

(Изложи 2-ра накуб ит.)

Ныбджэгъу лъапІэхэр!

2022-рэ ильэсүм иапэрэ мэзихкээ республикэ гъэзетэу
«Адыгэ макъэм» икээтхэгъу уахътэ мако

Тигъээт къишъутхыкын зэрэшъульэктыхыщт уасэхэр мыш фэдэх:
индексэү П 4326-мкээ мэзих күэтхапкээр – сомэ 930,72-рэ,
мэзиш күэтхапкээр – сомэ 465,36-рэ.

Мээшиг КТЭХАИКТЭР – сонмэ 405,50-рэ.
Фэгьеэк Йотэнхэр зытефэхэрэм апае индексэү ПЗ816-мкІЭ уасэхэр мьши фадах:

мыш фэдэх:
мэзих кIэтхапкIэр – сомэ 910,50-рэ; мэзиц кIэтхапкIэр — сомэ 455,25-рэ.

штхэр гъээзет 15-м нахь мымак! Эу кызытыхык! Йыхэрэр ары. Йосэштыр сомэ 240-рэ, гъээзхэр къафацэжьыштых.

**Редакциер зычIэт унэм къакIохээзэ кыратхыкIыгъэр
зыштэжыхэрэм апае уасэр зэкIэми анахь пыутышт – ильэсны-
къомкIа соми 150-ра.**

Къомкѣ соми 150-рѣ.
Къыхэгъэшыгъэн фae, уасэхэм ахэдгъэхъуагъэп шъуикIэсэ гъэзетыр къызыIэкIэжъугъэхъашуым паe. ШъукIатх «Адыгэ ма-къэм», шъуильэпкъ итарихъ тхыгъэ шъуиунэхэм арыжъугъэль, шъусабыйхам ана къажъугъэт!

ШЭКЛЮГҮМ И 1-М ШЛОМЫКЛЭУ

УФ-м и Президентэу Владимир Путинир күэшакло фэхъугъэу ильэсийкэ еджэгъуррагъэзэнэм ыпеклэ ильэси б-м зыныбжь шокыгъэу, 18-м эмыхъугъэ күэлэцыклюхэмрэ зихэхъогъухэмрэ зэтыгъо ахьщэ тынэу сомэ мин пшырыпш къафэклонэу ашыгь.

2021-рэ ильэсем ионыгъо мазэ и 1-м нэмэсийз зыныбжь ильэси б хуугъэу, бэдзэгъум и 3-м ыпеклэ ильэс 18 имыкъугъэу күэлэцыклю зиле ны-тихэм, алпунэу зыштагъэхэм зэкэми мы ахьщэ лэплигъур къатефэ. Джаш фэдэу сэкъатныгъэ зиле е псауныгъэ икву зимыз зихэхъогъум ынныбжь ильэс 18 хуугъэми, 23-м шломыктыгъэу ыки еджаплэм чэсэмэ ахьщэ тынэр къафэклонэу щыт.

Нахыбэм къэралыгъо фэю-фашэхэм япортал ща-

тыгъэ льэу тхылтымкэ шышхъэу мазэм ахьщэр къафэклюагь. Ау джыри къаизымыхгъэхэр щылэх. Ахэм шэклюгъум и 1-м шломыклю льэу тхылтыр къатын фае. Пенсиехэмкэ фондым икъутамэхэу зыпэблагъэхэм якуалэхэм хуущт, ау аш пешорыгъэшьеу зыхатхэн фае.

Адыгейим исэу ахьщэ лэплигъур къызтефэхэрэм къаратыгъэр пстэумкни сомэ миллион 690-рэ мэхъу.

ШЛОКЛ ИМЫЛЭУ ЗЭРАШЛЫГЪЭМ ЩЭГУГЪЫХ

Аш къызэриуагъэмкэ, медицинэ тофтхабзэхэу зэхажэрэ закъохэмкэ пандемием уебэнын плъекыщтэп, аш къулыкъу пстэуми акъуачлэ зэхэльэу упэуцужын фае.

— Санитарнэ врач шхъялэм ышыгъэу унаштор игъо шылыкъэу сэлдэйтэ, — ело министрэм. — Мыш куачлэ илэ зэрхъугъэм ишигуагъэклю вакцинэр зыхязыгъэлхъяащхэм яичьагъэ хэхъонэу тыщэгүгы. Аш пас тофылэ илэ купхэу нэбгырэ 50

фэдиз прививкэр языгъэши ышыгъюхъэу зыкъытфэзигъазхэрэм япредприятие тыклюным тыфэхъазыр. Арэущтэу зымыхъуклю, коронавирусым тэуцүжысырэ вакцинэр зыщахалхъэрэ чылгээ 32-мэ тоф ашилэ, мобильнэ пунктыр культурэм и Унэу «Гигантэм» члэт.

Джаш фэдэу Мэрэтыкъо Рустем гумэкыгъоу къыхигъэшгэхэм ашыщ ковидыр ныбжыклюхэм нахь къязы зэрэхъугъэр. Ахаанхэу сымаджэхэрэ ильэс

18-м къыщегъэжъагъэу ильэс 49-м нэс зыныбжхэу общественэ чылгэхэм ашылэхэ, общественэ транспортыр кызфээгъэфедэхэрэр ары (процент 44,2-рэ). Джаш фэдэу нахыбэрэ сымаджэхэрэр ильэс 18-м къыщегъэжъагъэу ильэс 64-м нэс зыныбжхэу ары (процент 67,5-рэ).

— Вакцинэм ущи-щынэнэу щытэп. Республикомкэ ар зыхальхъэгээ нэбгырэ мини 100-м ехъурэм ашыщ идуунай ыхъожжыгъэу дгъэунэфыгъэп. Ары паклюшь, прививкэр зыфашигъэхэм япроченти 2-р ары сымаджэхъугъэр, ахэм узыр псынгээ 32-мэ тоф ашилэ, мобильнэ пунктыр культурэм и Унэу «Гигантэм» члэт. Статистикэм къызэригъэлъагъорэмкэ, ковидыр пэу-

цижыирэ вакцинэр зыхымылхэм узыр лээшэу къяхылъэкли, бэ зидуйнай зыхъожжыгъэрэ, — хигъэунэфыгъэп. Ары паклюшь, прививкэр зыфашигъэхэм япроченти 2-р ары сымаджэхъугъэр, ахэм узыр псынгээ 32-мэ тоф ашилэ, мобильнэ пунктыр культурэм и Унэу «Гигантэм» члэт. Статистикэм къызэригъэлъагъорэмкэ, ковидыр пэу-

хигъэшыгъэмкэ, мы уахьтэм

пандемием тыпэуцужынэмкэ амалэу щылэзакъор вакцинациер ары. Джаш фэдэу коронавирусым пэуцужырэ вакцинэхэр икью зэрэшыгъэхэр аш къыуагь. Непэ вакцинэ лъэпкъиц алэклэллир: «Спутник V», «Спутник Лайт», «Эпиваккорона».

ІШШЫНЭ Сусан.

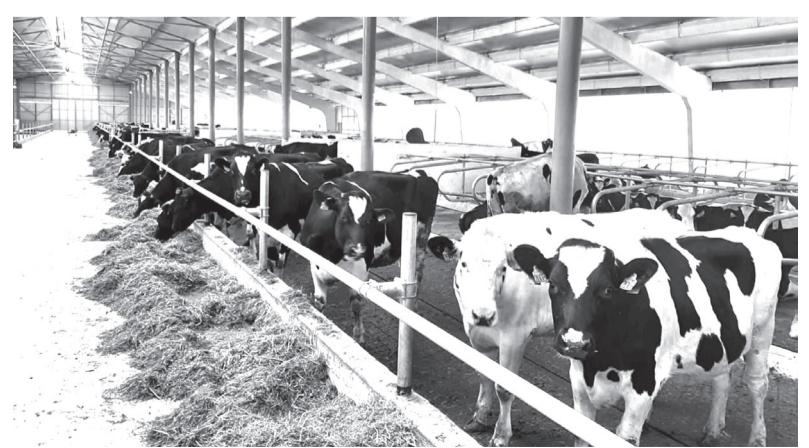
БЫЛЫМХҮНЫМ ЗИУШОМБГҮНЭУ

Адыгейим чыгуулэжынным ылъэныкъоклю хэхъоныгъэу ышыгъэхэм былымхүнүри акъэгъэхъажыгъэнэм фытегъэпсыхъагъэу щызэшшуахыхэрэм ашыщ инвестиционнэ проектэу Джэджэ районэм щырахыгъагъэр.

Ар пхырызыщырэр акционер обществэу «Дондуковскэ элеваторыр» ары. АР-м мэкью-мэшымкэ и Министерствэ къызэрэштыуагъэмкэ, былымхэю фермэ гъэпсыгъэнэу аш къыщыдэлъятаагь.

Шхъэ 400 чэфэнэу ыгыылэ ашыгъ. Кировскэ хэкум къыраши «Голштинскэ» лъэпкъыим текийгъэу «шүүцэ-къолэн» зыфалорэм фэдэу чэм ныбжыклю шхъы 191-рэ аш чагъэууагь. Ахэм щэ бэу къатзу ыки тикиламт къеклунэу ары специалистхэм къызэралорэр. Сомэ миллион 34-рэ ахэм апэуагъэхъагь.

Мы уахьтэм щэр къызэраугоишт псэуальхэр агъэпсих.

Яхэгъэгу шу альгъунэу агъасэх

Адыгэ Республикаем иветеранхэм я Совет республикэм щызэхэшэгъэ ветеран организациехэм ясоветхэр зэкіэ зыхэлэжьэгъэ республикэ семинар бэмышлэу къудажэу Хъакурынэхъаблэ щыригъекоокыгъ.

Ащ игъекточыгъэу щытегущыагъэх къыткіэхъухъехэрэ ныбжыкіэхэм яхэгъэгу, яльепкъ, ялпакъо шу альгъеноу, ахэр къаъгъунэнхэм фэхъазырхэу дгъасэхэмэ тикъералыгъо зэрэптиштим, щынааго ямыеу цыфхэр зэрэпсэущтхэм.

Шыныкъэр поштмэ, патриотическэ гъесэнгъэм чәнагъэхэр ышыгъэх, еджапіэхэм, унагъохэм, ныбжыкіэ организациехэм ащ икъоу анаэ щатырагъэтэу пфэоштэп.

Охътакъеу тызыхэтим цыфхэм ядзэ— патриотическэ пүнгэгъэ къэлтигъэним фэш Адыгейим иветеран организациехэм ялпакъохэр а юфыгъом семинарны зыкъытегущыагъэхэр. Ветеранхэм ясоветэу Адыгэ Республикаем илэм итхах-

матэу Къудажэ Аспълан игущыагъэх къыткіэхъухъехэрэ ныбжыкіэхэм яхэгъэгу, яльепкъ, ялпакъо шу альгъеноу, ахэр къаъгъунэнхэм фэхъазырхэу дгъасэхэмэ тикъералыгъо зэрэптиштим, щынааго ямыеу цыфхэр зэрэпсэущтхэм. Шыныкъэр поштмэ, патриотическэ гъесэнгъэм чәнагъэхэр ышыгъэх, еджапіэхэм, унагъохэм, ныбжыкіэ организациехэм ащ икъоу анаэ щатырагъэтэу пфэоштэп.

Охътакъеу тызыхэтим цыфхэм ядзэ— патриотическэ пүнгэгъэ къэлтигъэним фэш Адыгейим иветеран организациехэм ялпакъохэр а юфыгъом семинарны зыкъытегущыагъэхэр. Ветеранхэм ясоветэу Адыгэ Республикаем илэм итхах-

Пшъэрый шхъялэу яI

Къэралыгъом игъэптиэн фэлэжъэшт лээжыкіэхэм япатриотическэ гъесэнгъэгъэ ветеран организациехэм яшъэрый шхъялэхэм зэраашцыр къегущыагъэхэм къаълагъ.

Районхэм яветеран организациехэм ялпакъохэм ныбжыкіэхэр патриотизмэ ахэлтэй къэтэджынхэм пae иофшагъэу ялэхэр къалотагъэх. Адыгейимкэ ветеранхэм я Совет ильес къэс «Лыгъэм исыхъатхэр» зэхещэх, иофшагъэзэу «Вахта памяти» зыфиорэм хэлажэх, заом хэкюдагъэхэм ясаугэтихэм Теклонгъэм и Мафэ къэгъагъэхэр атыральхэх, мемориальнэ мэжъобгъухэмэ саугэтихэм къызэуяхых. Шольырхэм ыкъи Урысыем ашызэхашэр иофшагъэзэу «Ветеранхэм ясоветхэм я Форум» зыфиорэм хэлажэх. Адыгейим илпакъо куп къалтэй Волгоград къэзүхумагъэхэм Адыгейим щыцхэу ахэтигъэхэм ыкъи ащ щыфхэгъэхэм ацэхэр төхагъэу Шээжь тамыгъэ Мамаев үашхъэм щагъэпсыг.

Заори зэолхэри ашыгъупшэхэрэп

Заом хэлжагъэу къэзигъээжыгъэхэм ашыцшэу къытхэтыхыр макэ. Ау шэжкыр щыл, ары блэкыгъэ уахътэри, хъуягъэ-шагъэхэрэ тъызымгъэгъупшэхэрэ. Адыгейимкэ ветеранхэм я Совет патриотическэ гъесэнгъээр зэрээхэпшэн пльэкыншт шыкіэхэмэ амалхэмэ уахътэй диштэхэу къыхигъэшгъэх. Ныбжыкіэхэм заор амьльэгъугъэми, зэо ильесхэм тичыгу пхашшэу щызэогъэх дээ соединенихэр зыфэдагъэхэр, Адыгейим нэмийцхэр рафыжыхэх зэхъум хэлэжагъэхэр ашэхэмэ аргуушоштыг.

Адыгейим ичыпіхэу пым зышигъэчжыгъэхэр арагъельэгъунхэ альэкыщ. Ныбжыкіэхэм ямызакъоу нахъижъхэри,

ащ къаахкыгъэхэри, якъорыльфыхэри ягъусэхэу республикэм щызэхашэгъэ «зэо лъэужхэм» арыклохэмэ, а мафэр ашыгъупшэштэп.

Мы лъэхъаным зэо ильесхэм Адыгейим къыщыхуугъэхэр хъугъэ-шагъэхэр, ахэр чыпіэу зыщыхуугъэхэр, ветеранхэм ягукъэхкыжъхэр аугъоижхэу рагъэжьагъ. Ахэм кілэеджаклохэри студентхэри ягуалэу ахэлжэштэх.

Джаш фэдэу Мыекъопэ къэлэ Советын шэжь тамыгъэхэр, мэжъобгъухэр, обелискхэр къалэм щагъэуцунхэм пае тхылхэу ишкыгъагъэхэр агъехъазырынхэшь, рахылэнхэу ыуж ихъагъэх. Мыекъупэ къауххумээ я 13-рэ нэмэц танковэ дивизиен къутырэу Гроздэмэ Северо-Восточные сады зыфиорэмэ азыфагу Ѣыкъогъэ 13-рэ зэпэуцужжым, псыхью Шъхъэгүашэ танхэр зэпыркыихээ инэу зэрагъэфыкъогъагъэхэм, нэмийкхэм ахэр афгъэххыгъагъэх.

Нэмэц спецподразделенихэу «Абвер», «Брандербург-800» зыфиорхэрэм ядиверсионнэ рота псыххом зэпирамыгъэзэу зэраагъэкодыгъэр ныбжыкіэхэм нахъижъхэм ашэнэу фээштэх. Я 31-рэ Сталинградскэ стрелковэ дивизиен гвардейскэ минометхэу «Катюшкэ» заджэштэгъэхэр ыгъэфедэхээзэ пыир Мыекъупэ ыкъи Апшеронскэ къызэрдамыгъэхъэгъагъэр зышэхэрэр маклэп.

АмалыкІэхэр къыхахых

Мы ильесым къыщегъэжьагъэу зихгэтуу шу зыльэгүштэгъэхэе тизэолхэу зыпсэ емыблэжыгъэхэр ныбжыкіэхэм щысэ зэрафхэхунхэу ветеранхэм я Совет зэо пхашхэр зыщыкъогъэ чыпіхэхэм уязышлэлэрэ «зэо лъагъохэр» Адыгэ Республикаем щызэхищагъэх.

Кавказым заор зэрышыкъагъэхэр, Мыекъупэ къызэрауххумагъэр, Адыгейир шхъяфит зэраашыжыгъэхэр къызылтыкырэ стендхэр еджапіхэхэм ачлаацунхэу загъэхъазыры. Ныбжыкіэхэр нахыбэу патриотическэ пүнгэгъэм къызэрхэлжээнхэу, зэо ужым къэхъугъэхэу зэо лъэхъянри, ащ ыуж хэгъэгур къэлтижыгъэхэн чанэу хэлжагъэхэри зэмьблэжхэу зэрэзэкъоцогъагъэхэр зыльэгъэхэу, зышэштэгъэхэм къараагъэутэхээ ахыштых. Нэбгырэ пэлчигъэхэр тхыгъэ шхъяфхэу Тхыль (документ) ашыцштых, архивхэм ачлахъаштых. Шэжкыр мыкъосснымкэ ащ ишуагъэ къэлтишт, плэж зэкэлтижыклохэр зышуагъэхэм ахэм яджэнхэ альэкыщ.

Ветеранхэм я Совет епхыгъэу иофшагъэ лъыхъокъо купэу «Шэжкыр» охтэ кілэкыкіэ я 20-рэ къушхээ-шхончэо дивизиен изэолхэу къушхээ щыфхэгъэхэм ацэхэр къагъотыжыгъэх. Адыгейим къыщыраутэхыгъэ самолети 4 къыхагъэштэжыгъэх. Цыфхэр бэу нэмэчхэм зыщаукъигъэ чыпіхэхэм альэхъуыкъи къагъотых.

Советым ныбжыкіэхэм япатриотическэ гъесэнгъэхэе къызэрхээтигъээн фаем иофшэ, ветеранске организациехэу республикэм щызэхашагъэхэр алэ зэкэдзагъэу ныбжыкіэхэм япүнгэгъэкэ зыфагъэуцужжырэ пшээрэлхэр зэрагъэцэкэштхэм пыль. Шэуджэн районым щызэхашэгъэгъэ семинари ахэм зэу ашыцш.

В. КОНОВАЛОВ.

АР-м иветеранхэм я Совет итхаматэ игуадз.

АР-М ХЭГҮЭГУ КЛОЦI ИОФХЭМКIЭ И МИНИСТЕРСТВЭ КҮЕТЫ

АГЬАПЦIЭХЭРЭМ КЬАХЭХЬУАГЬ

Мы аужырэ уахьтэм Интернет зэлхүүнэгээм иамалкIэ цыфту агъапцIэхэрэм яячъагь хэшилэхэд хэхъуагь. Мафэ къэс шылакIэхэр ахэм къаугушиых.

БзэджашIэхэм товархэр ащэхэу ыкы ащэфхэу сайтхэм мэкъэгэйхээр къараагахьэх. Товарыр кылпифигъехын пae ыпэ рапшээ ахъщэр икарта ибгэхан фаеу арело, ахъщэр ештэшь, ипшъэрэль ыгъецэкIэхъирэп.

Джащ фэдэу сайт зэфэшхъафхэм къараагахьэрэ мэкъэгэйхэхэм бзэджашIэхэр альэппльэх. Товарыр ащэфхинэу арело, нэужым ушхъагь зэфэшхъафхэр ашыхээ банковскэ картэм иномер ыкы СVC-кодыр зэрэгшашIэ, СMC-кIэ къекиогъе кодыри къараагахьло. Ахэр зызэрагьашIэкIэ цыфым исчет ехъэх, иллыр рахы.

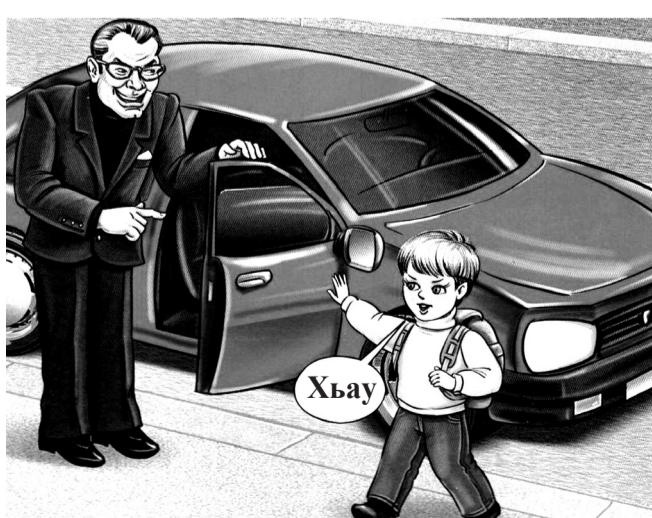
Банкын къышууитыгъэ картэм иномер яшьюон фаеу зыгорэкIэ СMC-мэкъэгэйхэу къышууукIэмэ е телефоныимкIэ къышууфитеохэмэ, шүушюшь шумыгъэхуу, гээцлаклохэм зяшумыгъэгэдэл, цыхъэ афешумыш. Товарыр ыласэ нэмыкIхэм ялтыгъэмэ бзкIэ нахь макIэ зыхъукIэ, шүүфесакь — бзэджашIэхэм къычIэхын ыльэкIыщт. А товар дэдэр цыхъэ зыфэшшын пльэкиштхэм ащыпшфышишт. Почтэм е курьерын къылпхыжы зыхъукIэ ахъщэр птыймэ нахь тэрээ.

Шыисабайхэм шъуафесакь

Зыныбжь имыкъуугъэхэм мыхъо-мышилагъэхэр къяхъулIэхэу, гъогум бзэджасиIэхэр ащылтыпльэхэу Интернетийн къэбархэр къехъэх. Шолтыр зэфэшхъафхэм аиц фэдэхъуугъэ-шыагъэхэр ащагъзунэфых.

АР-М хэгэгүэ клоцI иофхэмкIэ и Министерствэ нытихэм джыри зэ агу къегъэкIыжы кIэлэцIыкIухэм сакыныгъэ къызыхагъэфэнэу, урамын тетыхэ зыхъукIэ ягъэлпхыкIэ зыфедэн фаер арагъашIенэу:

— цыфыбэ зыщызекIорэ ыкы къенэфырэ гъогухэм атетынхэу;

- гъэсэнгъэм иучреждение клохэ зыхъукIэ ямызакоу, ялэгүхэм ахэтыхэу;
- зыщыц амьшIэхэрэм адэмьгүшIэнхэу, шүхъафтынэу къащихэрэр къаамыхынхэу;
- зыщыц амьшIэхэрэм лифтим адимытъисханхэу, нэмикI чылпIэхэм адыщымытынхэу;
- зыщыц амьшIэхэрэм адэмьгүшIэнхэу, зи къаамыхынхэу;
- ахъщэ, гаджетхэр, уасэ зиэ Iэмэ-псымехэр къамыгъэльэгъюнхэу;
- ошIэ-дэмышIэ Ioф къэхъугъэмэ цыфхэр зыдэшыIэ чылпIэм чъэнхэу, куонхэу;
- къатыбэу зэхэт унэм къащыщхагъэхэмэ, звонокхэм атеонхэу;
- къызыщынхэхэмэ ны-тыхэм е полицием афитеонхэу.

Ны-тыхэр! Шуисабайхэм яшIэнэгъэрэ япсайныгъэрэ шьоры зиэ илтыр. Сакыныгъэ къызыхагъэфэнэу, амьшIэрэ цыфхэм акIэримыханхэу яшшууу.

ХъункIакIохэм зыщышьуухъум

Общественнэ цыпIэхэм хъункIэн бзэджэшилагъэхэр ащызерахъэхэрэм ащыуухъумэгъэнхэм фэшиI шIэгъэн фаехэм полицием иофышиIэхэм цыфхэр ащагъэгъуазэх.

Мыщ фэдэ шапхъэхэр зыщышумыгъэгъупшэх:

- унэм шуукыкы зыхъукIэ ахъщэу шуущыкIэгъэштим фэдиз шууштэ, къэшущэфыщтыр лъапIэмэ, банковскэ карточкэр жуугъэфедэ;
- карточкэхэм япин-кодхэр тхыгъэу, е ежь карточкэм тетхагъэу шумыгъыгъых;
- ыльмэкыр е ахъщальэр шуущэфыхэрээр зэрыль курэжкыем е пакетим ишумыльхъэх;
- сумкэ е барсеткэ пыгъымэ, ар уагупекIэ къэшагъэу щытын фае;
- бумажникир, мобильнэ телефоныр е уасэ зиэ пкыгъохэр ыкыбыкIэ шыIэ джыбэхэм арышумыльхъ, бзэджашIэхэм рахынир кынын къащыхуущтэп.

Зыщышумыгъэгъупш! Цыфыбэ зыщызэхэт чылпIэхэр ары тигуаклохэр зыдэшыIэхэр. Общественнэ транспортим шуусы, вокзалым, тучанхэм, бэдэрхэм шуущыIэ ыкы нэмыкI зэххэхэе инхэм шууахэты зыхъукIэ сакыныгъэ къызыхажкугъаф.

Къышшотыгъуагъэхэмэ, ыпэррапшэу Iэгъо-благъом итгэхэхэм шууяупч, нэужым полицием икъулыкъу-шIэхэм шууафытеу.

«Щынэгъончъэ» счет зэрэшымыIэр зыщышумыгъэгъупш

Адыгейм пэIудзыгъэ бзэджэшилагъэу зызэрахъэхэрээр нахьыбэ мэхъу зэпйт. ГуцыIэм

нае, Мыекъуапэ щыпсэурэ хульфыгъэу ильэс 37-рэ зыныбжьыр полицием идежур-на часть къытеуагь.

Аш къызериуагъэмкIэ, Интернет-тучаным илъыкIо ар дэгүшьагь ыкы ишкIэгъэ товарыр къыщищэфынэу зээгъынгъэ дишы зэхъум ахъщэр пешорыгъэшьеу къытын фаеу къыриуагь. Сомэ мини 10 зыфыргъэхъэ ужым ар къыдэгүшыIэжьыгъэп.

Ильэс 61-рэ зыныбжь бзыльфыгъэм 8-495-кIэ къыригъэхъэрэ зэмилIэужыгъо номерищыкIэ къыфитеуагъэх. Икартэ иль ахъщэхэр бзэджашIэхэм рахы ашлонгъо ауштэу мыхъуным пае Iэпыгъэтуу къыфхэхуущхэу бзыльфыгъэр агъэдэуагь ыкы къыралогъэ счетым банкоматым кули, сомэ мин 55-рэ афыргъэхъагь. Мыекъопэ районым щыпсэурэ бзыльфыгъэу ильэс 63-рэ зыныбжьими бзэджашIэхэм къаюорэр ышошь хуу, сомэ мин 70-рэ афыргъэхъагь.

Ильэс 32-рэ зыныбжь хульфыгъэу Адыгэкъялэ щыпсэурэр джащ фэдэу агъэделагь, банкым иофышIэу зыкагъэльягъу, картэм и СВС-код къырагъэуагь ыкы икредиткэ сомэ мини 140-рэ рахыгъ.

Полицием иофышIэхэм джыри зэ шуугу къагъэ-кылжы: «щынэгъончъэ» картэм ахъщэр илъхъанэу къыуало зыхъукIэ, телефоныр бгъэтэлъыжын фае, банкым шуекъуалIэмэ е банкым шүтеомэ нахьышу.

Ежь-ежырэу шъон пытэхэр ышыщтыгъэ

Тэххутэмыкье районым щыпсэурэ хульфыгъэу ильэс 32-рэ зыныбжьым псаунгъэмкIэ зиягъэ къэкIон ыльэкIыщт, спирт зыхэт шъон пытэхэр хэбзэгъэуцугъэм димыштэу ышэу агъэунэфыгъ.

Ежь-ежырэу ышыгъэ шъон пытэ литри 2,5-рэ полицием иофышIэхэм иунэ къырахыгъ. Мыщ фэдэ хульгэ-шагъэм пае мы ильэсэм административнэ пшъэдэкIыж зэрихыгъэри агъэунэфыгъ. Аугюнгъэ тхапэхэм апкь къыкыкIэ хульфыгъэм уголовнэ Ioф къыфыззэуахыгъ. Тазырэу сомэ мин 80 е зыгээрэз-зыжын Ioфшэнхэр ильэрэ агъэцэкIэнхэу тыральхашуущт.

Джащ фэдэу ильэс 70-рэ зыныбжь хульфыгъэм ежь-ежырэу ышыгъэ шъон пытэ ышэу къулыкъу-шIэхэм агъэунэфыгъ, литрээ ныкъорэ иунэ къырахыгъ.

Хэбзэгъэуцугъэм димыштэу шъон пытэхэр зыщэхэрэ ыкы зыщыхэрэм якыжэгъэшын фытэгъэпсыхъэгъэ пешорыгъэш Ioфшэнхэр къулыкъу-шIэхэм зэхашхэх. Мы лъэныкъомкIэ хэбзэгъэуцугъэм димыштэу зеклохэрэм административнэ ыкы уголовнэ пшъэдэкIыж арагъэхыщт.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ДЕЛЭКЬО Анет.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Яблэнэрэ зэлгъэкігъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетхэмрэ икомиссиерэ ятхаматэхэр, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетхэм ятхаматэхэм ягуадзэхэр хэдзыгъэнхэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъо ышыгъ:

1. Яблэнэрэ зэлгъэкігъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетхэм ятхаматэхэр хэдзыгъэнхэм:

1) хэбзэгъеуцугъехэмкэ, хабзэр кыдэлътэгъенхэмкэ ыкчи чыпэ зыгъеорышэжынымкэ комитетым — Лобода Александр Павел ыкъор, хэдзыгъипэ койзыкъимкэ депутатыр, политическэ партиеу «Справедливая Россия — Патриоты — За правду» — зыфилорэм и Адыгэ шьольыр қутамэ хэтыр;

2) туризмэмкэ, экологиэмкэ, чыюпсым игъе-федэнкэ комитетым — Салов Евгений Иван ыкъор, хэдзыгъипэ койзыкъимкэ депутатыр, КПРФ-м ифракции хэтыр;

3) гъесеныхъемкэ, шеныхъемкэ, ныбжыкъехэм

ялофхэмкэ, спортымкэ, СМИ-мкэ, общественнэ организациехэм адэлэжъегъенхэмкэ комитетым — Шауджэн Тембот Мурат ыкъор, къалэу Мыекъуапекэзы мандат зилэ хэдзыгъипэ коу N 11-мкэ депутатыр, политическэ партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие ифракции хэтыр.

2. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм статусымкэ, регламентымкэ, депутат этикэмкэ икомиссие ятхаматэу хэдзыгъэнхэм Къуижъ Сайдэ Казбек ыпхъур, къалэу Мыекъуапекэзы мандат зилэ хэдзыгъипэ коу N 14-мкэ депутатыр, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» ифракции хэтыр.

3. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетхэм ятхаматэхэм ягуадзэхэр хэдзыгъэнхэм:

1) бюджет-финанс, хъакулахъ, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкчи йэкыб эко-

номикэ зэпхыныгъехэмкэ комитетым — Шауджэн Сэфэр Хумэр ыкъор, хэдзыгъипэ койзыкъимкэ депутатыр, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» ифракции хэтыр;

2) хэбзэгъеуцугъехэмкэ, хабзэр кыдэлътэгъенхэмкэ ыкчи чыпэ зыгъеорышэжыным иофигохэмкэ комитетым — Цэй Эдуард Кущыку ыкъор, хэдзыгъипэ койзыкъимкэ депутатыр, Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием» ифракции хэтыр.

4. Заштэрэм щегъягъаэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ къ. Мыекъуапэ, Йоныгъом и 28-рэ, 2021-рэ ильэс N 9

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иппарат ипащэ гъенефэгъенхэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъо ешы:

1. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иппарат ипащэу **Зеушъе Айдэмэрыкъан Джамбэц ыкъор** гъенефэгъенхэм.

2. Заштэрэм щегъягъаэу мы унашъом куячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

къ. Мыекъуапэ, Йоныгъом и 28-рэ, 2021-рэ ильэс N 10

Къихъашт ильэсым электрон шыкІэкІэ аІэклагъехъаштых

2021-рэ ильэсым мэлыльфэгъум и 30-м аштэгъэ Федеральнэ закону N 126-р зытетэу «ШокI зимыI социальнэ страхованием иофигохэмкэ Урысые Федерации изаконодательнэ акт за-улэм зэхъокIыныгъэхэр афшиIыгъэнхэм ехыллагъ» зыфиIорэм дишитэу 2022-рэ ильэсым щилэ мазэм и 1-м къицгъэжъягъаэу юифхэр зэрэсымэджаагъэхэр къэзыушихъатыр тхъапэхэр электрон шыкІэкІэ аІэклагъехъаштых.

Аш фэдэ тхъапэр къаукиэнхэмкэ ишыкIэгээ зактор телефонкэ е электрон почтэкэ аш иномер къаэкIэханыр ары, Урысые Федерации и Правительствэ 2021-рэ ильэсым шышхъэум и 23-м ёшыгъэ унашъоу N 1381-р зытетым къизэрэшыдэлтигъэхэмкэ, зэрэсымэджаагъэхэр къэзыушихъатыр тхъапэр зэхагъеуцожыныр ишыкIэгъэжъэп. 2022-рэ ильэсым щилэ мазэм и 1-м къицгъэжъягъаэу унашъом фашыгъэ зэхъокIыныгъэхэм куячэ ялэ хууцт.

Ильэсэу итыр екыфэ нэс электрон больничнэ тхъапэхери, тхылтыгэхэм атетхэри къызыфагъефедэнхэ альэкыщт. Къэралыгъо фэло-фашихэмкэ портальным щатхыгъэ юфишIэхэм ящыкIэгъэ къэбархэр <https://lk.fss.ru/recipient> зыфиорэ сайтымкэ къызIэкIагъехъанхэ альэкыщт.

Урысые Федерации социальнэ страхованиемкэ и Фонд Адыгэ Республикэмкэ ишьольыр къутам

ТичыпIэ хъалэмэтхэр

«Псы гъуаткIом мыжъор ельэсыхъ»

Бжыхъэм ихъатыркэ пыуакIэ хъугъэ чыиг пкашъэхэм ябырэбэгъум агъебылыштыгъэ чыпIэ дэхабэхэр нэпльэгъум джы кыфызэуахыгъ. Ахэм яз гранит къушхъэ псыдэчыпIэ заджэхэу Шхъэгушаа илэр.

ЫпкIэ хэмийлээр хэтрэ зекIуи зэригъэлэгъун ыльэкыщт, чыопс саугъэтэир ильэсым къыкIоцI цыфыбэ kyanl. Къушхъэ псыдэчыпIэм узшыдэпльэн пльэкыщт уцуупIэ пчагъаэу илэм ренэу зекIохэр ашызэблэкыых.

— Тэ Къырым тыккыкIыгъ. Тадэхъи дахэ, хыри ти, ау Адыгейим идэхагъэ нэмыйк. Мээир къышъобэкы, ар тхъагъо. Гранит псыдэчыпIэр дгэшэгъон иккүгъ. Итепльэ куячIеу илэр нэм фэпльэкыэр. Шхъолтырыбэмэ тащыгъаэ, тлэгъуугъэри бэ, ау Адыгейим фэдэу зыми тиумэхъыгъэп. Сэ зэрэслтыэрэмкэ, мы чыпIэр Темир Каказымкэ анахъ дах. БлимыгъэкIеу хэти къэкIон фаеу сэлъытэ, — къело Къырым щыщ зекIоу Александр Зайцевым.

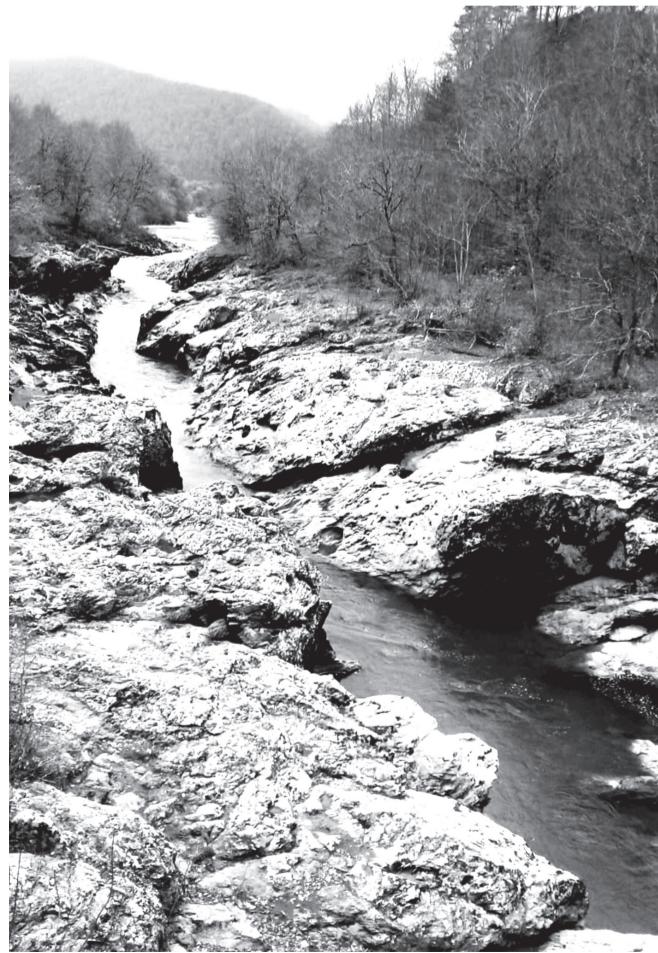
Гранит къушхъэ псыдэчыпIэр Адыгейир къизэрэшэжъэр чыпIэ шхъхаау илэм яз. Йашхъэу Пчыцишкэ (Трезубецкэ) заджэхэрэм дэжь ар къышжээ ыкчи километриплэ фэдизир иккүхьагъэу Шхъэгушаа къырхэх. Иублэгъэ самбырэу къырхъчээрэ псыхъюм къушхъэ псыдэчыпIэр бгъузэ зэрэхъурэм дакIоу зехъожьы. Ичэх хигъахъозэ зыкъуэрэ гранит мыжъошхомэ гузажъозэ адчэчы. Анахъ чыпIэ зэжьюу илэм метриту фэдиз ишьомбгъуагъ, псыхъюм къыздэкIааэрэм, адьрабгъум узэлпрыпIын пльэкIынэу нахъ бгъузэ мэхъу. Нэпкхэр гранитхэкIеу зэрэштыр зыгорэм хэгъэкIокIэгъуай: ѿшьо пльыж дахэ, псым зигъеуцикIе нахъ чапцIэ мэхъу. Джы фэдэ уахътэм

псыхъюм ѿшьо шхъонтIэгъакIеу къуубытреми ар нахъ къеэлэхъэшы. Гранит мыжъошхохэу псыхъюм щитехъу-хагъэхэр къаруу лые зилэ горэм зэбгыридзыгъэхэу къылтыгъэхъу. Ары нахъ мышIэми, метрэ пчагъэхэр зикхъэгъээ мэхъошхохэу тхылхъэ зэфэшхафхэр зыхбзыхыгъэхэр уахътэмэж жыгыбгъэмэ илэпIэгъу-хэу Шхъэгушаа илэр.

— Гранит псыдэчыпIэр зекIохэм зэкIэм ядгээлэгъэрэхэр яз. ЗекIозещэхэм ар зэхагъеуцорэ ляльохэм ахэт, сида пломэ аш ыдэжь укъэмэуцуо Гъозэрыпльэ уклон пльэкIыщтэп. Апэрэмкэ — нэпльэгъум зыфещэ, ятлонэрэмкэ — фэдэ тыди ўыпIэгъуцтэп. Ар ядгэшэн, дгээлэгъон фае, — къыхегъэшы игүшIе зекIозещу Егор Кичигиням.

Гранитыр къушхъэ мыжъо лъэпкхэм ахалтыт. ИптиагъэкIе ыпшъе макIе ыгъэкIоштыр. Ильэс миллион пчагъэхэр узэкIэлэбэжьымэ чыгум икуулэхээгъэ магмэ аш зыкъхуихъафыгъы ыкчи пытагъэм итамыгъэ альйтэ. Ары нахъ мышIэми, уахътэм ари пэлэшьшүшүрэп. Игъорыгъозэ псым ельэсыхъэ, псыхъодчыпIэ фешIыш, еушъомбгъу. Мы чыпIэ дахэу Адыгейим непэ илэри ары гъэлсыгъэ зэрэхъутгъэр. Гъэнэфагъэ, тишьольыр ичъюпс гъашIэгъоныбэ зыхеушхафэ. Ахэм иягъэ аримыгъэкIеу, ядэхагъэкIе зыгъзэбаи зышыонгъохэм шъэфыбэхэр къафиунэфынэм Адыгейир фэхъязыр.

АНЦОКЬО Ирин.

Искусствэр – тибанингъ

«Уджыр» лъэпкъхэм альэІэсы

Адыгэ музыкальнэ Іэмэ-псымэхэмкэ Тэхъутэмькье районим ильэпкъ ансамблэу «Уджыр» Урысыем ифестиваль-зэнэкъокъухэм ахэлажьэ.

2021-рэ ильэсүм федеральне іофхъабзэу «Творческэ цыифхэр» зыфиорэ фестиваль—зэнэкъокъур лъэпкъ проектэу «Культурэм» диштэу куагъе. Кіещакло ыкыл зэхэцакло аш фэхъугъэх Урысыем культурэмкэ и Министерствэ, Урысыем лъэпкъ творчествэмкэ и Къэралыгъо Унэу В. Д. Поленовым ыцлэ зыхырэр.

Лъэпкъ ансамблэу «Уджыр» фестиваль-зэнэкъокъум лауреат щыхъугъ, шуухъафтынэу сомэ миллиони 2 кыратыгъ. Музыкальнэ Іэмэ-псымэхэр ахъщэмкэ ашфыгъэх. Микрофонхэу лъэхъаным диштэхэрэр, лъэпкъ шъушашхэр, фэшъхъафхэри «Уджым» ищыкъегъагъэх. Сурэтхэр тырахынхэмкэ, нэрьлэгъу іепыгъехэр гъефедэгъэнхэмкэ ансамблэм хэкып!эхэр кыгъотыгъэх.

— 1993-рэ ильэсүм лъэпкъ ансамблэу «Уджыр» зэхацагъ, — къеIуатэ Тэхъутэмькье районим иадминистрации культурэмкэ игъэ-орышап!э ишацэу, Адыгэ Республикэм икс-

ствэмкэ изаслуженнэ Йофышшоу Ацумыжъ Рустам.—Адыгэ Республиком икультурэ къэзыгъэдэхэрэ творческэ купыр зыми фэдэп. Музыкальнэ искуствэм хэхъонигъэ ышыным фэши имурадхэр Ѣыгъэ-ныгъэм ищихърецых.

Лъэпкъыбэ зыщыпсэурэ Урысыем шукъи ѡашаIэ.

«Уджым» ихудожественнэ пащэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу Къэлэкъутэко Инвер музыкальнэ искуствэр шу зыщальгъурэ унагъом щаплугъ, исэнэхъят феджагъ. Зэллаш!эрэ пышынау, композиторэрэ Лъецэрыкъо Кимэ щысэ тырихыгъыгъ, бэрэ улчэжъэгъ ышыщтыгъ.

Лъэпкъ ансамблэу «Уджым» нэбгыри 10 фэдиз хэт. Музыкальнэ Іэмэ-псымэхэу адигэ пышынэр, пхъэкъычыр, къамылыр, Іэпэпшынэр, шъонтырыпыр, сыринэр, къамылыр щагъэжъынчых.

Урысыем икомпозиторхэм я Союз аштэгъэ пышынэо цэрылоу,

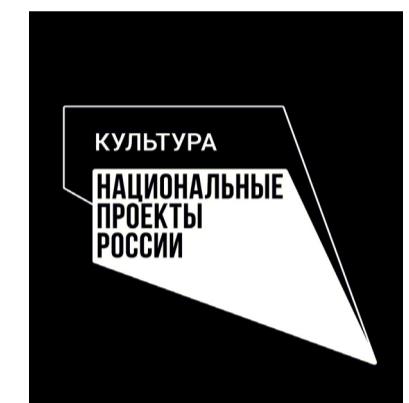
орэдйоу ыкли орэдусэу Кыргъ Юрэ шык!эпшынэм, къамылым, пышынэм, нэмийхэм апышагъ.

— Тиорэдхэр дахэх, уядэIуэ гур къаIэты, — къеIуатэ Кыргъ Юрэ. — Фольклорым къыхэтыххэрэ ижъырэ орэдхэр,

фэшъхъафхэри ансамблэм къырегъялох.
Цыифхэм ташогъэшIэгъон, къытэдэIух.

Лъэпкъ ансамблэр Урысыем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ, фестивалэу «Нартхэм ячынальэ» Адыгэ Республикэр ильэс 30 зэрхъугъэм, нэмийхэм

Лъэпкъ ансамблэу «Уджым» нэбгыри 10 фэдиз хэт. Музыкальнэ Іэмэ-псымэхэу адигэ пышынэр, пхъэкъычыр, къамылыр, Іэпэпшынэр, шъонтырыпыр, сыринэр, къамылыр щагъэжъынчых.

ахэлэжъагъ. Нарт орэдхэм къащегъэжъагъеу ансамблэм орэдьбэ къыхедзэ, едэүхэрэр ягуалэу дежьуух.

«Уджыр» Тыркуем зыщээм, дунэе-фестивальхэм щытхъур къазыщехъым тигъэгшүаагъ. Тыркуем тильэпкъэгъухэр ансамблэм къызэрэшыпэгъокынгъэхэр артистхэм ашыгъупшэжъырэп. Ныбджэгъуныгъе бэмэ зэдашыгъ, телефонкээ зэфитеох.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо орэдьио-къэшько ансамблэу «Ислъамыем» ижирэ лъэпкъ орэдхэм пос къапигъэлжъагъ, Европэм имузыкальнэ искуствэ щызелшьашагъ, адигэ дунаим тетхэм алтыэсигъ. Композиторэрэ Нэхзэе Аслын пэсэрэ орэдхэм ятлонэрэ щылэнгъээр артизэ, гъашэм хэмийкокиэнхэу егъэпсхы.

«Уджым» ихудожественнэ пащэу Къэлэкъутэко Инвер къызэрэтиуагъэу, «Ислъамыем», фэшъхъаф лъэпкъ ансамблэхэм «Уджыр» акырэллы. Ансамблэм хихыгъэ гъогум зыригъэушомбгынур ишшэриль шъхъаагъ елтытэ. Лъэпкъхэм адигэ музыкальнэ искуствэр нахышылоу ашэ зэрхъурэм, адигэхэм язэлъыгъэсикэ амалхэр зэрэптихэрэм «Уджым» иахышу хэль.

ЕМТЫЙЛНурбай.

Искусствэр — тибанийгъ

ШЭЖҮҮР ПСЭМ ИДЖЭМАКЬ

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо академическэ лъэпкъ къешъокъо ансамблэу «Налмэсир» зызэхашагъэр ильэс 85-рэ хүгъэ. Мы хуугъэшагъэм фэгъэхыгъэ концертхэр, зэхэхъэ гъэштэгъонхэр республикэм игъеклотыгъэу щэклох.

Тарихъым фагъэзэжы

Ильэсбэкъе узекъе бэжжымэ, «Налмэсир» къышыщтыгъэ къашъохэм къафегъэзэжы. «Зэфаклор», «Адыгэ уджхэр», фэшъхаяфхэри гъэштэгъоных. Пчыхъэзэхахъэр къэзыгъэбаигъэмэ ашыщ экранышкоу пчэгум щагъэпсыгъэр. Нахыпкъе «Налмэсир» иконцертхэм аштырахыгъэхэу тарихъым хэхъагъэхэр икъеркыкъе къагъэлъэгъожых. Къашъохэр зыфдагъэхэм уяпплызэ, «Налмэсир» гур зыфещэ. Къашъом псе къылагъакъэзэ тамэ езытыштыгъэхэ артистхэр нэгум къыкъеуцох.

Артистхэм ацэхэр пчыхъэзэхахъэм къышырамыуагъэмэ, тарихъим инэктубгъохэм тяплышызэ къэтшэлжых. Залым чэсхэр Иггу афытеох, яшушлагъэ агъялтаплэ.

Къашъор жы хъурэп

Щынэнгъэм диштэрэ къашъохэм лъэпкъ искусствэм икулкъ къыраотыкъы. Къэралыгъо гъэпсыкъе илээ Адыгэир зыпсэурэр ильэс 100 зэрэхъурэм «Налмэсир» пэгъокъизэ, тишэн-хабзэхэр чэтымынхэу тарихъыр къышертертухуумэрэ къагъэлъэгъоным къыхыць.

Шуфэс къашъом тигупшиысэхэр илукъеу къыреотыкъых. Хыакъэм зэрэпэгъокъхэрэр, къэралыгъо гъэпсыкъе илээ республикэр зэрэшти-лээр, лъэпкъ искусствэм идэхагъэ урыгушхонэу зэрэштыр театральна къэшыгъом куох хөлзагъох.

Къашъоу «Тыргъэтаор» Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артисткъе Бэрзэдж Дианэ къеши. Зельшашэрэ суретыш-модельерэу Стлашью Юрэ ышыгъэ шуашэм техыгъэу Къулэ Амэрбий ыгъэуцугъэ къашъор жы хъурэп. Уры-

икъещаклох Дагыистан изаслуженнэ артисткъе Ахтао Бэлэ, Пшызз изаслуженнэ артистэу Къулэ Адемир, артистхэу Кристина Малковар, Лылупэ Амир. Пэсэрэ адигэ къашъоу «Лъэпэрышьор». Тыркуем къырахыгъэу тэлтэйтэми, тарихъэу пыльыр икъоу къатхыгъыгъэгоп. Курж Дианэрэ Къэлэбий Рэмэзанэрэ къыхадзэрэ къашъор нысащэхэм, пчыхъэзэхахъэхэм ашытэлъэгъу. Ашкъе къатомэ тшоигъор «Налмэсир» щынэнгъэм пэблагъэу, лэжъаклохэм агу лылэсэу зэрэуджырэр ары.

Неущрэ мафэр

«Налмэсир» инеущрэ мафэ къыкъе лъэптыкъорэ ныбжыкъе хэм бэкъе ялтыгъэ. Адыгэ Республикаем искусствахэмкъе иколледжэу Тхьабысыэм Умарэ ыцэ зыхырэм щеджэхэрэм ижырэ адигэ къашъоу «Зэфаклор» къашыгъэ. Адыгэ Республикаем инароднэ артистхэу, «Налмэсир» къышышохээзэ илэсбэрэ тэзыгъэгуштэгъэхэ Абдэкъо Иринэрэ Бахъукъо Адам-

сыем ишьольырхэм, ишкъыб къэралыгъохэм ансамблэм къащэгъэлъягъо. Бзыльфыгъэм иобраз гъашъэм зэрэхгъэшагъэр артисткъэм гум рихъэу, пкыр ишыгъэу къегъэлъягъо.

Ижырэ адигэ зэфаклор Хятитэ Аминтрэ Едыдж Тешъаорэ къызэрагъэлъэгъорэ шыкъе ирэ ирэхэхээрэм ижырэ адигэ къашъоу «Зэфаклор» къашыгъэ. Адыгэ Республикаем инароднэ артистхэу, «Налмэсир» къышышохээзэ илэсбэрэ тэзыгъэгуштэгъэхэ Абдэкъо Иринэрэ Бахъукъо Адам-

рэ къэшъуаклохэр агъасэх. Къэшынным хэтлэгъуагъэу гум аниахъэу рихыгъэр ныбжыкъе хэм къашъор зэрштэгъэштэгъонхэр, къашъом купкъеу илэр къагъэнэхъызэ, уахтэм диштэрэ шыкъхэр зэрштэгъедэхэрэр ары. Ныбжыкъе гъэштэгъуагъэхы, гум ильыр къашъом ыбзэклэ къэбгъэлъэгъон зэрэлтэшкыщтыр къыхагъэшы.

«Налмэсир» инеущрэ мафэ нахышыу зэрэхууцтыр пчыхъэзэхахъэхэм къапкырэвэ.

«Налмэсир» къэшьоу зыфиорэм уяпплызэ, адигэ шуашэм идэхагъэ, адигэ къашъом гъэпсыкъеу илэр, театральнэ едзыгъохэмкъе къашъор бгъэкъеэрэ, лъэпкъ шэжъыр къышыгъэлъэгъон зэрэлтэшкыщтыр псынкъеу къэшьош.

Художественнэ пашэу, балетмайстэр шъхыаэу Хъоджэе Асплан къызэрэтиуагъэу, къашъом ыбзэ гурилогъошоу зышырэд къэшъуаклохэрэ замын чэсхэмрэ язэгурьоныгъ. Къашъор цыфхэм альыгъэшээсэ зыхыуки, къуачэу аш хэлъым пкъынэ-лынхэр псынкъеу зэлжеклух.

«Адыгэ уджхэм» ишкъыб къэралыгъохэм ашыпсэурэ адигэхэм якъэшьо зэхэхтэхэм, нэмийкхэм уяпплызэ, адигэ къашъохэм ядэхагъэ изакып удээзыхыхырэр. Гупшиысэу ахэлъыр щынэнгъэм дештэ, пшыашъэмрэ калэмрэ зэдэуджыхээ, зэфэнэгуштэгъоху зэлжээхээ, щынэнгъэм зэфещэ.

Мэкуаохэм афэгъэхыгъэ къашъор сэмэркъеу-къэнэхалъэм нахь дештэм, пүнгүгъе къуачэу хэлъыри къыхыць. Уигъэшхыэ шүүм, дэхагъэм, иофшэнэм уафеплү. Артистхэу Симболэт Сусанэ, Къулэ Мурадин, Къулэ Айдэмыр, Шагудж Батурай образын куох хэхъагъэх, якъашъокъэ щынэнгъэм иедзыгъохэр къыхагъэшых.

«Налмэсир» иоркестрэ ыгъэ-

зэхэхтэхэм къышырамыуагъэмэ, тарихъим инэктубгъохэм тяплышызэ къэтшэлжых. Залым чэсхэр Иггу афытеох, яшушлагъэ агъялтаплэ.

Хъажэкъо Пшымафэ лъэнэкъуа-

бэ къызэлтызыбуытывэр къэшъокъо

иэпласэу зэрэштырэ къызэдгъэшцы

тшоигъу. Купым хэтэу къашъохэр

къызэришихэрэм dakloy, къэшьо

хэхъгъэхэм якъещаку.

Къамехэр ыыгъуу Пшымафэ къызээршьорэр,

ахэр джэхашьом зэрэшчилсэхэрэр

искусствэ лъагэм хэхъэх.

Опсэу, Пшымаф! Тьюгъэгушо.

Адыгэ къашъоу «Ислъамыр»

Бэрзэдж Джанэрэ Къонэ Махму-

дэрэ къыхадзэ. «Зыгъэлъатэм»

и эзэлжээ, тишэн-хабзэхэр чэтымынхэу тарихъыр къышертертухуумэрэ къагъэлъэгъоным къыхыць.

Шуфэс къашъом тигупшиысэхэр илукъеу къыреотыкъых. Хыакъэм зэрэпэгъокъхэрэр, къэралыгъо гъэпсыкъе илээ республикэр зэрэшти-лээр, лъэпкъ искусствэм идэхагъэ урыгушхонэу зэрэштыр театри-

нэ къэшыгъом куох хөлзагъох.

Къашъоу «Тыргъэтаор» Адыгэ Республикаем изаслуженнэ артисткъе Бэрзэдж Дианэ къеши. Зельшашэрэ суретыш-модельерэу Стлашью Юрэ ышыгъэ шуашэм техыгъэу Къулэ Амэрбий ыгъэуцугъэ къашъор жы хъурэп. Уры-

жынчыре лъэпкъ мэкъамэхэр гум иордых, псэм иджэмахъэх, лъэпкъ шэжъым ильэмиджых.

Пэзүүжхэр зэрэгхы

«Зы бзэ, зы хабзэ, зы лъэпкъ» зыфиорэ концертэу Къэбэртэе-Бэлькъярэм зэльшашэрэ ансамблэу «Кабардинкэмрэ» «Налмэсир» зэгъусэхэу джырэблагъэ Муекъуапэ къышатыгъэ концертэм джыри гукъе къыфэдгъэшэжы тшоигъу. Непэ къыхэдгъэшмэ тшоигъор зэкъош республикэхэм якъашъокъо ансамблэхэр дунэе искусствэм пытэу хэуцаагъэхэу щытхур къышэртфахырэр ары.

ЕМТЫЛЫН Нурбый.

Зэхэзшагъэр
ыкы къыдээз-
гъэлжирэр:

Адыгэ Республикаем лъэпкъ Иофхэмкъ, Ишкъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адирялээ зэхынгъэхэмкъе ыкы къэбар жуутжэм иамалхэмкъ и Комитет

Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэш-
шиэр:
385000,

къ. Муекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэр А4-къе заджэхэрэ тхыапхэу зипчъагъэлээ 5-м эмыхъхэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлжээ, шрифтыр 12-м нахь цылгунуу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкъегъэлжых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:
Урысы Федерацием хэутын Иофхэмкъ, телевидение радиокъэтынхэмкъ ыкы амалхэмкъ и Министерстве и Темир-Кавказ Чылэгъэлжил, зэраушыхытагъэхээ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытагъэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Муекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъемкъи
пчагъэр
4321

Индексхэр
П 4326
П 3816

Зак. 2110

Хэутынум узьши-
къэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхытэр 18.00
Зыщаушыхытагъэхээ
уахтэр
Сыхытэр 18.00

Зыщаушыхытагъэхээ
уахтэр
Сыхытэр 18.00

Редактор
шъхыаэм
ипшъэрэлхэр
зыгъэцаклэрэр
Мэшчлээж
С. А.

Пшыэдэжыж
зыгъыре
секретарыр
Хурмэ
Х. Х.